

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/114/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119204202
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4119204202.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred sudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletú N. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88 ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: nebohej X. Z., zomrelej dňa XX.XX.XXXX a V. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., XXXX Z., K. Q. u. XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou LawComp s.r.o. so sídlom v Štúrove, Jesenského 49/23, o návrhu navrhovateľky W.. O. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd zveruje maloletú N. Z., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke W.. O. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX počnúc dňom 28.06.2019.

Navrhovateľka W.. O. B. je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Súd zaväzuje otca maloletej N. Z., nar. XX.XX.XXXX prispievať na jej výživu sumou vo výške 130,- eur mesačne, ktorú sumu je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra počnúc dňom 28.06.2019.

Zročné výživné otca za čas od 28.06.2019 do 31.10.2019 činí sumu 532,99 eura, ktorú sumu je otec povinný uhradiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra v lehote do 3 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa svojím písomným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.04.2019 domáhala, aby súd zveril maloletú N. Z., nar. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti a otca maloletého dieťaťa zaviazal prispievať na jej výživu podľa jeho schopností, možností a aktuálnych majetkových pomerov, ktoré bude poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nitre. Svoj návrh odôvodnila tým, že je sestrou matky maloletého dieťaťa, ktorá zomrela. Matke bolo diagnostikované onkologické ochorenie, pričom počas celej doby jej ochorenia jej bola so starostlivosťou o maloletú nápomocná a postupom času túto starostlivosť v plnej miere aj prebrala. Vo svojom návrhu poukázala tiež na skutočnosť, že maloletá N. je na ňu naviazaná, majú spolu pekný vzťah, pričom otec sa o maloleté dieťa vôbec nezaujíma, naposledy sa videli na jej tretie narodeniny a nie sú v žiadnom kontakte.

2. Na pojednávanie sa nedostavil otec maloletého dieťaťa ako ani jeho právny zástupca, ktorí svoju neprítomnosť vopred ospravedlnili, o odročenie pojednávania nepožiadali, preto súd pojednával podľa § 31 CMP v ich neprítomnosti.

3. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že tento návrh podávala z dôvodu, že jej sestra - matka dieťaťa ochorela v septembri 2014, následne absolvovala prvé operácie, takže starostlivosť o dieťa zabezpečovali ona alebo jej rodičia. Postupne, keďže bolo potrebné sa starať aj o sestru, tak sa presťahovali ku nim, a odvtedy sa starala o také základné - bežné veci, ktoré sa jej týkali. Čo sa týka ich vzájomného vzťahu s dieťaťom, tak je ako jej, nedala by ju už za nič, nevie si predstaviť, že by bola niekde inde. Ona túto celú situáciu vníma veľmi rozumne, videla ako jej mama trpela. Myslí si, že dokázala veľmi dobre túto situáciu spracovať. Rešpektuje ju, aj jej manžela, s ktorým sú spolu už 15 rokov, takže ani on nie je pre ňu cudzou osobou. So svojím otcom sa stretla naposledy na svoje 3 narodeniny. Tento nikdy nežil spolu s nimi a o dieťa sa žiadnym spôsobom nezaujíma. Výživné v podstate nikdy neplatil riadne, raz už sestra vymáhala cez Centrum, vtedy doplatil nejakých 6.000,- eur. Na konci roka 2018 bol znovu dlžný nejakých 6.000,- eur a tento rok neplatil vôbec. Ona zatiaľ poberá na N. iba prídavky, čo je 24,34 eura, aj to dostala prvýkrát teraz v októbri. Príspevok nedostáva zatiaľ žiadny. Manžel súhlasí so zverením N. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. N. navštevuje 8. ročník základnej školy v I., buď ju vozievajú autom, ale niekedy ide zo školy aj sama. Dobíja jej kredit na autobus 20,- eur tak raz za mesiac a pol až dva mesiace. Stravuje sa doma, výdavky sú s ňou bežné, primerané veku, a to na stravu, oblečenie, každodenné potreby, školské potreby a pomôcky.

4. Kolízny opatrovník uviedol, že na základe vykonaného dokazovania má za to, že je v záujme maloletého dieťaťa toto zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľke - svojej tete. Vyživovaciu povinnosť otcovi navrhuje určiť v sume 130,- eur mesačne, ktoré bude poukazovať na účet ÚPSVaR Nitra.

5. Účastníci v konečnom návrhu žiadali, aby súd rozhodol tak, ako bolo prednesené na pojednávaní.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil návrh, rodný list dieťaťa, úmrtný list matky dieťaťa, správu zo šetrenia pomerov a z pohovoru s dieťaťom zo dňa 07.05.2019, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia, ospravedlnenie právneho zástupcu otca a vyjadrenie k návrhu, doklady ohľadne príjmov otca, správu z pohovoru s dieťaťom zo dňa 04.11.2019, pripojený spis Okresného súdu Nitra sp. zn.: 13P/328/2017, sp. zn.: 25C/81/2009 a zistil tento skutkový stav:

7. Maloletá N. Z., nar. XX.XX.XXXXX pochádza z matky X. Z., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej dňa XX.XX.XXXX a otca V. G., nar. XX.XX.XXXX. Okresný súd Nitra neodkladným opatrením č.k.: 24P/114/2019 - 20 zo dňa 10.05.2019 dočasne zveril maloletú N. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Výlučnú starostlivosť o maloletú N. zabezpečuje navrhovateľka od smrti svojej sestry, avšak už aj v predchádzajúcom období a síce počas choroby jej sestry túto v prevažnej miere zabezpečovala ona. Navrhovateľka má s maloletou vytvorený blízky citový vzťah a manžel navrhovateľky súhlasí so zverením maloletej N. do náhradnej osobnej starostlivosti svojej manželky. Maloletá sa počas pohovorov na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny vyjadrila, že k navrhovateľke má vytvorené silné citové puto a praje si, aby bola zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Poukázala na skutočnosť, že sa o ňu navrhovateľka starala už počas choroby jej matky, zabezpečovala jej bývanie, jedlo, chodievali na výlety, navrhovateľka sa zúčastňovala sa rodičovských združení, atď. Tiež uviedla, že sa s ňou vie porozprávať nielen ohľadne bežných vecí súvisiacich so školou, priateľmi, ale aj o dôverných veciach a nemajú medzi sebou žiadne tajnosti. V súvislosti so svojím otcom uviedla, že so svojím otcom nie je v žiadnom kontakte, videla ho naposledy keď mala asi štyri roky a vôbec si na neho nepamätá. Poukázala tiež na jazykovú bariéru medzi nimi, keďže jej otec hovorí len po maďarsky.

8. Navrhovateľka pracuje ako finančný poradca s mesačným príjmom cca 2.000,- eur, manžel navrhovateľky pracuje ako obchodný riaditeľ s priemerným mesačným príjmom vo výške 1.500,- eur. Rodina obýva rodinný dom, ktorý je vo vlastníctve starých rodičov maloletej N., títo uhrádzajú aj výdavky spojené s bývaním, na ktoré navrhovateľka prispieva sumou vo výške 140,- eur mesačne. Výdavky na maloletú N. majú bežný charakter a pozostávajú najmä z výdavkov na jej stravovanie, oblečenie, cestovné, školské potreby a pomôcky.

9. Právny zástupca otca vo svojom písomnom podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 04.11.2019 uviedol, že otec maloletého dieťaťa súhlasí so zverením maloletej N. do náhradnej osobnej starostlivosti

navrhovateľky. Otec maloletého dieťaťa je v W. poberateľom starobného dôchodku vo výške 57.165,- HUF, čo predstavuje 173,87 eura (prepočítané podľa kurzového lístka Európskej centrálnej banky zo dňa 05.11.2019) a poberateľom starobného dôchodku zo Švédskeho kráľovstva vo výške 246,75 eura mesačne. Výdavky otca pozostávajú z úhrady preddavkov za spotrebu elektrickej energie vo výške 26.667,- HUF, čo predstavuje 81,10 eura mesačne (prepočítané podľa kurzového lístka Európskej centrálnej banky zo dňa 05.11.2019), ďalšie výdavky vo výške 85,- eur mesačne predstavujú výdavky na lieky a potraviny. Otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletej V. H. G., nar. XX.XX.XXXX, na ktorej výživu prispieva sumou vo výške cca 100,- eur mesačne.

10. Podľa § 31 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

11. Podľa § 45 odsek 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

12. Podľa § 45 odsek 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

13. Podľa § 45 odsek 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

14. Podľa § 45 odsek 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

15. Podľa § 45 odsek 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

16. Podľa § 45 odsek 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

17. Podľa § 45 odsek 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

18. Podľa § 45 odsek 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

19. Podľa § 45 odsek 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

20. Podľa § 46 odsek 2 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému z manželov so súhlasom druhého manžela.

21. Podľa § 47 odsek 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

22. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

25. Podľa § 44 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

26. Podľa § 232 ods. 3 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

27. Podľa § 52 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky bol podaný dôvodne, nakoľko matka maloletého dieťaťa zomrela a nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby osobnú starostlivosť o dieťa zabezpečoval otec dieťaťa. Maloletá N. totiž svojho otca nepozná, naposledy sa stretli, keď mala tri roky, odvtedy nie sú spolu v žiadnom kontakte, pričom otec ani neovláda slovenský jazyk. Navrhovateľka sa vo významnej miere podieľala na zabezpečovaní starostlivosti o maloletú už od čias, kedy bolo matke dieťaťa diagnostikované závažné ochorenie a od jej smrti zabezpečuje túto starostlivosť výlučne. Medzi navrhovateľkou a maloletým dieťaťom je vytvorený blízky a dôverný citový vzťah, maloletá opakovane prejavila vôľu byť zverená do jej osobnej starostlivosti. Keďže súd nezistil v

starostlivosti navrhovateľky žiadne nedostatky, jej návrhu vyhovel a maloletú N. zveril do jej náhradnej osobnej starostlivosti a to počnúc dňom 28.06.2019, kedy nadobudlo neodkladné opatrenie o dočasnom zverení maloletej N. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky vykonateľnosť. Súčasne so zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky sa súd zaoberal aj otázkou vyživovacej povinnosti otca. Pri určovaní tejto povinnosti prihliadol súd okrem odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca, keď ho súd zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou vo výške 130,- eur mesačne, ktoré výživné považuje súd spolu s príspevkami, ktorými štát túto náhradnú starostlivosť o dieťa podporuje, za primerané na krytie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Keďže súd zveril maloletú N. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky počnúc dňom 28.06.2019, vzniklo tak otcovi za obdobie od 28.06.2019 do 31.10.2019 zameškané výživné vo výške 532,99 eura $/(130,- \text{ eur} \times 4 \text{ mesiace}) + (130,- \text{ eur} : 30 \text{ dní}) \times 3 \text{ dni}/$, ktorú sumu je otec povinný uhradiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88 a to v lehote do 3 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

29. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.